

betjene sig af private laboratorier, der er autoriserede til at udføre de pågældende undersøgelser.

Det skal særlig bemærkes, at de enkelte virksomheder, i det omfang de måtte finde det hensigtsmæssigt, vil kunne betjene sig af bistand fra private laboratorier, f. eks. i forbindelse med virksomhedernes egen driftskontrol.

Til kapitel 9.

Bestemmelserne i §§ 61-64 svarer i det væsentlige til §§ 44-47 om kortlægning og planlægning i forslag I.

Der har tidligere i et vist omfang været foretaget kortlægning af forureningsforholdene, navnlig vandforureningen, inden for visse områder, og der kan i denne forbindelse peges på den af forureningsrådet iværksatte undersøgelse, Kommuneundersøgelsen 1970 (publikation nr. 1). En koordineret og systematisk undersøgelse vedrørende alle forhold af betydning for miljøet har derimod ikke været gennemført, men for at tilvejebringe grundlaget for en sådan kortlægning, der må anses for en af forudsætningerne for en effektiv miljøbeskyttelse, er bestemmelserne i dette kapitel optaget i lovforslaget.

Den kortlægning, som forudsættes gennemført af amtsrådene og kommunalbestyrelserne vil bestå i en løbende registrering, måling og vurdering af miljøet og de påvirkninger af forureningsmæssig karakter, dette udsættes for. Kortlægningens formål er at tilvejebringe oversigter, der kan danne grundlag for planlægning, regelfastsættelse og konkrete beslutninger. Endvidere kan den løbende kortlægning være af betydning for den efterfølgende kontrol med regler og beslutningers overholdelse.

Med hensyn til vandforureningen må undersøgelserne bl. a. gå ud på registrering af rensningsanlæg, bedømmelse af deres effektivitet og udførelse af recipientundersøgelser. For så vidt angår luftforureningen indebærer kortlægningen bl. a. udførelse af luftforureningsmålinger og indsamling af oplysninger om placering af forbrændingsanlæg og industrivirksomheder.

Der er grund til at fremhæve, at forureningsbekæmpelse og fysisk planlægning har en række centrale berøringsflader. Dette skyldes først og fremmest, at miljøbeskyttelse er en vedvarende og langsigtet opgave, som ikke kan løses rationelt uden en indgående planlægning af den fremtidige arealanvendelse.

Den fysiske planlægning må således betegnes som et af de vigtigste administrative virkemidler i forureningsbekæmpelsen. Ved i tide at sikre en hensigtsmæssig placering af forureningskilderne i forhold til

omgivelserne og i forhold til den forventede fremtidige udvikling vil man kunne forebygge fejlinvesteringer og nedbringe behovet for senere i konkrete tilfælde at gribe ind over for forurenende virksomheder med økonomisk belastende foranstaltninger.

Det kan i øvrigt nævnes, at „Vand, målsætning“ (publikation nr. 15, forureningsrådets sekretariat) definerer forurening som en påvirkning af vandkvaliteten, der gør vandet uegnet til den af samfundet ønskede anvendelse. Denne betragtning peger på en tæt forbindelse mellem de foranstaltninger, der sættes ind mod vandforurening, og planlægningen for den kvalitet, man ønsker at opnå i den enkelte recipient under hensyn til den ønskede anvendelse. Et andet område, hvor planlægningsproblemerne og forureningsproblemerne delvis dækker hinanden, er støjforureningen, f. eks. trafikstøj fra veje, industri- støj fra industriområder og støj fra flyvepladser m. v.

Disse og andre eksempler peger på behovet for en differentieret planlægning af de enkelte områders kvalitet som grundlag for iværksættelse af mere omfattende forureningsbekæmpende foranstaltninger, herunder de i § 22 nævnte kommunale planer vedrørende spildevandsanlæg.

I den hidtidige fysiske planlægning har man i stigende omfang lagt vægt på forebyggelsen af forurening. Dette er først og fremmest sket i forbindelse med planlægning af byudviklingen. Efter loven om by- og landzoner er der således pålagt kommunalbestyrelsen i byudviklingsområder forpligtelse til at medvirke til, at der i byzoner til enhver tid er udført hovedkloaker og andre tekniske hovedanlæg til dækning af det forventede behov for jord til bymæssig bebyggelse i de følgende 5 år. Det må endvidere fremhæves, at bestående bebyggelse og ubebyggede arealer i landzoner ikke uden særlig tilfaldelse må tages i brug til andre formål end landbrug, skovbrug eller fiskerivirksomhed. De fredningsplaner og landskabsanalyser, som fredningsplanudvalgene udarbejder efter naturfredningsloven har ligeledes væsentlige berøringsflader med forureningsbekæmpelsen, især for så vidt angår vandforurening og støjgener. Man skal i denne forbindelse særligt fremhæve betydningen af, at der på et tidligt tidspunkt i planlægningen efter denne lov sker en koordination med det af fredningsplanudvalgene foretagne kortlægningsarbejde. Det kan endelig som eksempel nævnes, at der efter vejlovgivningen skal tages forureningsmæssige hensyn i forbindelse med planlægning af nye veje. Omvendt skal nye byzonegrænser fastlægges i en sådan afstand fra større veje, som er nødvendige for at undgå, at bebyggelsen påføres særlige støjulempen, jfr. boligministeriets